

Sygn. akt: I C 202/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Marek Makowczenko
Protokolant:	star.sekr.sądowy Justyna Kurzynowska-Lubecka

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2016 r. w Giżycku

na rozprawie

sprawy z powództwa B. R., W. R. (1), W. R. (2), A. K.

przeciwko (...) S.A. w C.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

1. Pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 10.07.1998r. w sprawie I Nc 555/98 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 15.07.2015r. w sprawie I Co 860/15 w części powyżej kwoty 600,00 zł.
2. Oddała powództwo w pozostałym zakresie.
3. Koszty postępowania między stronami wzajemnie znosi.

SSR Marek Makowczenko

Sygn. akt I C 202/16

UZASADNIENIE

Powodowie W. R. (2), A. K., B. R. i W. R. (1) w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. w C. domagali się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 10 lipca 1998r. w sprawie I Nc 555/98 zaopatrzonego klauzulę wykonalności z dnia 23 października 2015r. W uzasadnieniu wskazali, że są spadkobiercami dłużnika. Spadek nabyli z dobrodziejstwem inwentarza. Majątek spadkowy został sprzedany w postępowaniu egzekucyjnym. Odpowiedzialność powodów ograniczona jest natomiast do stanu czynnego spadku.

Pozwany nie zgodził się z powództwem i wniósł o jego oddalenie. Podał, że uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym przeciwko W. R. (3). Na jego mocy zasądzona została kwota 3.702,60 zł należności głównej wraz z odsetkami oraz kosztami postępowania. Po śmierci dłużnika ustalony został krąg spadkobierców, którzy nabyli spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Z treści postanowienia o stwierdzenia nabycia spadku wynika, że w skład spadku weszło gospodarstwo rolne. Postępowanie egzekucyjne prowadzone za życia dłużnika skierowane było do

nieruchomości. W dniu 10 kwietnia 2008r. wydane zostało postanowienie o przysądzeniu własności, skoro zatem dłużnik zmarł w dniu 13 kwietnia 2008r. to postanowienie spadkowe musiało dotyczyć innej nieruchomości, która wchodziła do masy spadkowej.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Stosownie do brzmienia art. 840 § 1 kpc dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, jeżeli:

- przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1);

- po powstaniu tytułu nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie (pkt 2);

- małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek nie mógł podnieść (pkt 3).

Zgodnie z art. 843 § 3 kpc w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu.

W przedmiotowej sprawie powodowie podnosili, że nabyli spadek po dłużniku z dobrodziejstwem inwentarza. Odpowiedzialność została ograniczona do stanu czynnego spadku. Z uwagi na sprzedaż całego majątku spadkowego należność wynikająca z tytułu nie może być egzekwowana.

Pozwany zaprzeczał tym okolicznościom. Podał, że uzyskał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym przeciwko W. R. (3). Po śmierci dłużnika ustalony został krąg spadkobierców, którzy nabyli spadek z dobrodziejstwem inwentarza. Z treści postanowienia o stwierdzenia nabycia spadku wynika, że w skład spadku weszło gospodarstwo rolne. Postępowanie egzekucyjne prowadzone za życia dłużnika skierowane było do nieruchomości, zatem postanowienie spadkowe musiało dotyczyć innej nieruchomości, która wchodziła do masy spadkowej.

Stosownie do art. 6 kc w tej sytuacji ciężar dowodu spoczywał w niniejszej sprawie na powodach.

Z zaferowanych przez strony w toku postępowania dowodów wynika, że w dniu 10 lipca 1998r. w sprawie I Nc 555/98 Sąd Rejonowy w Ciechanowie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanemu W. R. (3) zapłacenie powodowi (...) S.A. w C. kwotę 3.702,60 zł należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 listopada 1997r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania. (nakaz zapłaty k. 2 akt Km 1355/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Mławie).

Nakaz uprawomocnił się i był podstawą egzekucji prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Giżycku M. W.. (...) S.A. w C. egzekucję prowadzili także i inni wierzyciele : (...) sp. z o.o. w G. - D., Bank Spółdzielczy w W., Urząd Gminy w W., Bank (...), KRUS w G., Bank (...) w P., (...) S.A. w G. - D., Wytwórnia (...) w B., Zakład (...) w B., Spółka z o.o. (...) w B., Urząd Skarbowy w G., ZUS w G., Spółka z o.o. (...) w I. (akta Co 1248/06).

W prowadzonej egzekucji sprzedane zostały niezabudowane działki rolne numer (...) o łącznej powierzchni 17,47 ha. Dalej sprzedano niezabudowane działki numer (...) o powierzchni łącznej 27,35 ha oraz niezabudowaną nieruchomość rolną składającą się z działki numer (...) o powierzchni 0,77 ha. (...) zapisane były w księgach wieczystych numer (...). Początkowo natomiast zawieszona była egzekucja co do reszty nieruchomości stanowiącej zabudowaną działkę numer (...) o powierzchni 4,13 ha.

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2007r. Komornik, wobec niezaspokojenia wierzycieli pomimo sprzedaży wcześniej wskazanych nieruchomości, podjął postępowanie co do nieruchomości zabudowanej położonej w O. o powierzchni 4,13 ha, oznaczonej numerem geodezyjnym (...) i zapisanej w księdze wieczystej KW (...). Nieruchomość ta została oszacowana na kwotę 375.740,00 zł. Po drugiej licytacji jeden z wierzycieli złożył wniosek o przejęcie nieruchomości. Postanowieniem z dnia 19 marca 2008r. Sąd udzielił przybicia wskazanej nieruchomości na rzecz wierzyciela (...) sp. z o.o. w G. D. za cenę 250.493,33 zł. Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2008r. Sąd przysądził prawo własności wskazanej nieruchomości (akta I Co 1248/06 k. 3, 4, 6, 14, 54, 60).

W dniu 13 kwietnia 2008r. zmarł dłużnik W. R. (3) (akta sprawy I Ns 293/08 k. 12).

Postanowieniem z dnia 12 maja 2008r. Sąd zawiesił postępowanie egzekucyjne (akta I Co 1248/06 k. 80).

W dniu 30 czerwca 2008r. wierzyciel (...) sp. z o.o. w G. – D. wystąpił o stwierdzenie nabycia spadku po W. R. (3). Sprawa została zarejestrowana pod numerem I Ns 293/08. Na wniosek A. K. Sąd w sprawie I Ns 293/08 w postanowieniu z dnia 29 sierpnia 2008r. polecił Komornikowi Sądowemu M. W. sporządzenie spisu inwentarza spadku po W. R. (3) (akta I Ns 293/08 k. 2 - 3, 21 - 22, 29)

W dniu 10 września 2008r. Komornik dokonał spisu inwentarza w sprawie Km 1135/08 (akta sprawy Km 1135/08 k. 3,4).

Ustalono w spisie, że do majątku spadkowego wchodzi:

- nieruchomość składająca się z działki rolnej numer (...) o powierzchni 4,13 ha zabudowana budynkiem mieszkalnym, dwoma budynkami gospodarczymi, garażem na dwa stanowiska, dwoma budynkami inwentarзовymi dla której Sąd Rejonowy w Giżycku prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości łącznej 375.740,00 zł;

- ruchomości w postaci dwóch segmentów pokojowych, wersalki, stolika, mebli kuchennych wanny, szafki łącznej wartości 600 zł.

Jak wynika ze spisu wartość nieruchomości została przyjęta za opinią sporządzoną w opisywanym postępowaniu egzekucyjnym.

W dniu 18 listopada 2008r. w sprawie I Ns 293/08 Sąd Rejonowy w Giżycku stwierdził, że spadek po W. R. (3) z dobrodziejstwem inwentarza nabyła żona W. R. (2) w ¼ części oraz dzieci A. K., B. R. i W. R. (1) po ¼ części. Jednocześnie Sąd stwierdził, że wchodzące w skład spadku gospodarstwo rolne położone w O. z mocy ustawy nabyła żona W. R. (2) w ¼ części oraz dzieci A. K., B. R. i W. R. (1) po ¼ części (akta sprawy I Ns 293/08 k. 63).

W postanowieniu z dnia 8 stycznia 2009r. w sprawie I Co 1248/06 Sąd podjął zawieszono postępowanie egzekucyjne. Postanowienie z dnia 10 kwietnia 2008r przysądzające prawo własności nieruchomości uprawomocniło się w dniu 30 kwietnia 2009r. W wyniku podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości zapisanej w księdze wieczystej Kw (...) prowadzonej na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Ciechanowie I Nc 555/98 wierzyciel (...) S.A. w C. otrzymał łącznie kwotę 6.572,97 zł na którą składała się należność główna w wysokości 1.812,24 zł, odsetki w wysokości 4.490,53 zł i koszty egzekucyjne w wysokości 270,20 zł. (akta sprawy I Co 1248/06 k. 99, 156 – 158).

Postanowieniem z dnia 20 lipca 2015r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie I Co 860/15 na wniosek pozwanego nadał klauzulę wykonalności opisywanemu nakazowi zapłaty w związku z przejściem uprawnień przeciwko spadkobiercom W. R. (3): W. R. (2), A. K., B. R. i W. R. (1), zastrzegając im prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. W dniu 5 listopada 2015r. powód złożył Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Mławie J. J. Kancelaria (...) w M. wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. W tym samym dniu wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne pod numerem Km 1355/15 (akta Km 1355/15 k. 1, 2, 9).

W trakcie postępowania pozwany nie podważył żadnego z przedstawionych wyżej dowodów, które łącznie w sposób zgodny układają się w przedstawiony stan faktyczny.

Zgodnie z brzmieniem art. 1031 § 2 kc w brzmieniu sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 20 marca 2015r. w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Powyższe ograniczenie odpowiedzialności odpada, jeżeli spadkobierca podstępnie nie podał do inwentarza przedmiotów należących do spadku albo podał do inwentarza nie istniejące długi.

Nie ma w sprawie wątpliwości, że wymieniona w sporządzonym przez Komornika spisie inwentarza nieruchomości była w chwili śmierci dłużnika przedmiotem prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Z uwagi na jego zawieszenie po śmierci dłużnika nieruchomości stała się zgodnie z brzmieniem art. 999 § 1 kpc własnością nabywcy dopiero po podjęciu postępowania (gdy ustalono spadkobierców) z dniem uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu prawa własności (30 kwietnia 2009r.). W chwili wydawania postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku oraz w chwili sporządzania spisu inwentarza nieruchomości stanowiła jeszcze majątek spadkowy albowiem postanowienie o przysądzeniu własności nie było prawomocne.

Zgodnie zatem z art. 1031 § 2 kc w brzmieniu sprzed nowelizacji wprowadzonej ustawą z dnia 20 marca 2015r. spadkobiercy dłużnika nie ponoszą już odpowiedzialności za długi spadkowe do wartości opisywanej nieruchomości, która została sprzedana właśnie na zaspokojenie długów spadkowych.

Strona pozwana w żaden sposób nie wykazała aby do spisu inwentarza powinna być wpisana inna nieruchomości, która mogła stanowić własność dłużnika. Na marginesie należy wskazać, że z uwagi na liczbę sprzedanych nieruchomości jeszcze za życia dłużnika wydaje się to mało prawdopodobne aby takie nieruchomości nie zostały objęte postępowaniem egzekucyjnym. W tym zakresie powództwo było zasadne.

Natomiast spis inwentarza oprócz nieruchomości zawierał również ruchomości wartości 600 zł. W tym zakresie powodowie nie wykazali aby ponieśli odpowiedzialność do tej wartości stanu czynnego spadku. W tym zakresie zatem żądanie nie było zasadne.

Wobec powyższego mając na uwadze wcześniejsze rozważania dotyczące nieruchomości należało pozbawić wykonalności przedmiotowy tytuł w części powyżej kwoty 600 zł i oddalić dalej idące żądanie.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 kpc znosząc je pomiędzy stronami wzajemnie.

Z przedstawionych przyczyn należało orzec jak w wyroku.